

gebleven.

Als ik het zo zie, dan is het voor ons eigenlijk een soort handhaven van een eenheid, in het besef, dat we ons toch niet kunnen ontdoen van u. Dat klinkt natuurlijk heel gek, maar ja, dacht u dat u ons kwijt kon raken. U kunt doen alsof we er niet zijn, natuurlijk, maar als u doet of we er niet zijn, zijn we er toch. Dan zegt u, dat het allemaal toeval is, maar al krijgt u honderd toevallen, we blijven er bij.

Wij kunnen ons niet losmaken, omdat wij ergens kennelijk één geheel vormen. Nu moet ik zeggen, dat dit in het begin erg moeilijk te vertalen is. Stelt u zich dat eens voor, Hans en Joop en Dries: één geheel..... Dat is gewoon onvoorstelbaar in uw dagen. Dat zegt men: neen, Joop vanacht niet en geen gewiegel.

In feite zijn het mensen. Mensen zijn, in de oude godsdiensten zegt men dat zo mooi, gebonden aan de wentelingen van het rad. Vandaar ook, dat er op aarde zo veel raddraaiers zijn. In ieder geval, je draait mee. Je incarneert weer, ik weet nog niet of ik weer moet, maar als ik moet, nou ja, als het dringend is, dan ben ik wel benieuwd wat ik worden zal. Je wordt altijd datgene, wat je niet voldoende bent geweest. Dat is erg moeilijk. Het zou dus mogelijk zijn, dat ik herboren wordt als een bescheiden mens, dat kan ik me niet voorstellen.....

Wij zijn nu eenmaal, of we dat nu toegeven of niet, allemaal aan elkaar gewaagd, of beter gezegd, aan elkaar verbonden.

Als je geest bent, kun je weer mens worden. Als je mens wordt, dan kun je de garantie krijgen, dat je geest wordt. De kwaliteit wordt niet gegarandeerd, daar moet u zelf voor zorgen. De rest staat wel vast. Dan kunnen wij het leven in de stof niet terzijde schuiven, want er is kans, dat we er zelf weer terecht komen. Al die banden, die we hebben met de wereld, met mensen, met begrippen, met idealen, die blijven toch ook bestaan. Stel je voor, dat het eerste wat je zegt, als je dood gaat is: "Mensen ~~wat~~ moeten ~~de~~ marxistische-socialistische partijen oprichten! Je mag dan wel in je eentje demonstreren, maar geen mens loopt mee, want er zijn geen mensen, er zijn geesten. Een geesten zijn te verstandig om meelopers te zijn, althans de meesten.

Dat kan eenvoudig niet. Op aarde zie je hoe zich dat afspeelt.

In het begin denk je als geest, dat je er midden in zit. Langzaam maar zeker begin je te begrijpen, je kijkt van boven naar beneden. Een soort luchtvaart effect. Zo stap je op het vliegveld in een vliegtuig en even later zweef je en de wereldstad is een soort speelgoedstadje geworden, bewoond door zich snelvoortreppende kevers en ander ongedierte.

Je ziet het anders. Doordat je het anders ziet ga je ook zeggen, dat dit of dat fout zit. Je hebt dan de neiging om tegen de mensen te zeggen, dat ze niet zo dom moeten zijn. Nu mag je natuurlijk nooit tegen een mens zeggen, dat hij niet dom mag zijn, anders begint hij onmiddellijk voor zijn rechten te strijden.

Je kunt natuurlijk wel waarschuwen. Stel u dat even voor. Die geest zweeft daar boven uw stad. Ergens in de buurt van de Velperpoort is een verkeersopstopping. Die chauffeur hoeft niet direkt die weg te nemen. Je hebt medelijden met die man, je weet wat dat is, drie kilometer horten, stoten, laat ons zeggen, zeer onchristelijke gebèden uitstotend, dan een hartcollaps krijgen. Dat gun je hem niet.

Als je tegen hem zegt, dat hij omrijdt. Als je hem kunt bereiken, dan kun je hem helpen. Dan heeft hij een beetje harmonie. Hij is blij als hij later hoort, dat een ander wel heeft vastgezet, dat hij die goede kant is uitgegaan. Het brengt een beetje geluk onder de mensen.

Dat zie je met denken ook. Mensen denken zeer eigenaardig. Dat merk je pas als je er net een beetje boven uitsteekt. Mag ik een typisch aktuele vraag inlassen? Meent u, dat de heer Van A. schuldig is aan de zaak M?

Nou, om eerlijk te zijn, de heer Van A. wist er niets van af, omdat de heer Van D; het wel zonder hem dacht te kunnen.

Waarom wordt de zaak M. dan op de schouders van de heer Van A. geladen? Niet omdat iemand denkt, dat de heer Van A. er wat mee te doen heeft, maar omdat ze hopen, dat anderen dat zullen denken, want de heer Van A. is ook nog een lijsttrekker. Dat is een heel typisch iets. Vroeger had je lijsttrekkers, die heb je nu nog, maar als het ze dan heel goed gaat, dan worden ze lijsttrekker.

Nu is deze man als lijsttrekker, iemand, die ze eigenlijk van harte dankbaar zijn dat hij niet wist waar hij aan toe was.

Want er is niets mooiers voor de lijsttrekkers van andere lijsten, dan een lijsttrekker niet van hun lijst in zijn onderkleding door het parlement te zien dartelen. Als je nu even die gedachtengang nagaat, dan gaat het er eigenlijk om, dat ze iemand aanvallen op iets, waarvan ze weten, dat hij er niets aan kan doen, in de hoop iets te bereiken waar zij anders denken niet veel aan te kunnen doen.

Het is een heel curieuze situatie. Dat zien we heel vaak. Mensen hebben typische neigingen. Een kollega heeft eens een keer tegen me gezegd: "Als je kijkt naar de huidige ministerpresident, dan moet men toegeven, dat die man eigenlijk militairist is. Zijn beleid gaat namelijk: links, rechts, links, rechts."

Dat vind ik absoluut aanvaardbaar. Het is natuurlijk duidelijk, dat dergelijke denkfouten weleens heel onaanvaardbare situaties zouden kunnen doen ontstaan.

Nu is het niet zo, dat wij tegen een situatie meer of minder opkijken, we kijken er op neer, nietwaar, maar wanneer we dan zien, dat een hele hoop mensen daardoor belast zullen worden, dat ze niet open zullen staan voor een nieuwe werkelijkheid. Ze hoeven voor ons niet te geloven in een geestenwereld zolang als ze leven. Als ze het maar kunnen aanvaarden wanneer ze dood zijn. Er zijn een hele hoop mensen, die menen niets in het leven te kunnen aanvaarden, maar dan aanvaarden ze de geest niet als ze dood zijn.

Dan ontstaan er een onaanvaardbare situatie, want dan zitten ze in het donker en dan moet je ze er uit vissen. Hier is ook weer een heel mooi verhaal van een kollega van me. Die kollega zat ook aan de rand van een schaduwwereld een beetje te hengelen, gooide een beetje licht uit, een beetje goede wil, zovon: hier is vrede, hier is rust. Toen komt er een kollega voorbij en zegt: "Kun je voor mij waarnemen".

Hij vertelde precies hoe het moest.

Hij was zo druk bezig met vissen, het liefst was hij binnengekomen met de mededeling, dat hij net zo één gevangen. Dat durfde hij ook niet. Hij zei toen maar: "Neem me niet kwalijk, ik moet hier komen praten, maar ik weet niet waarover."

Zo is een geest dan ook. Hij heeft dezelfde eigenaardigheden, die eens mens heeft. Waarom ging hij nou naar beneden, waarom zat hij te vissen? Doodgewoon, omdat je niet gelukkig kunt zijn, zolang er iets van het leven waarmee je verbonden bent, nog niet gelukkig is.

+ Hier is het toch ook.....

- Hier is het een beetje anders.

Bij jullie zijn ze in een heel klein kringetje gelukkig wanneer iedereen gelukkig is, omdat een ander niet gelukkig is.

Dat zijn hele gekke dingen. Je moet er niet teveel over nadenken. Het lost zich vanzelf wel op. Eigenlijk vind ik al die "oprechte verontwaardiging", die voortdurend opsteekt, een beetje raar. Neem nou de "drie van Breda". Nu zegt iedereen, zodra het over de vrijlating gaat, dat ze daar moeten blijven zitten. Als ze niet op het punt staan vrijgelaten te worden, denkt niemand er aan. Waarom denkt men er aan? Omdat men alleen gelukkig kan zijn, als men weet, dat die mensen zo ongelukkig zijn. Is dat reëel? IK dacht van niet.

Het is een wraakgedachte, uiteraard. Het is gelijktijdig een beetje eigen stoepje schoonvegen. Zij zijn slecht geweest en zij boeten, ik heb ook wel een paar stomme dingen gedaan. Van mij weet niemand dat gelukkig. Dat kan ik dan rechtvaardig achten, zeker wanneer ik die anderen nog eens een dreun achterna geef.

Zo gaat dat.

Het is duidelijk, dat wanneer je eenmaal overzicht krijgt, je pas dan begrijpt, dat je jezelf niet vrij kunt pleiten. Je kunt een ander ook niet meer veroordelen.

Ik heb heel wat veroordelen gehad en heel wat veroordeeld. Ik ben zelfs tot de konklusie gekomen, wat dat betreft, dat Oliver Twist een ^{PO} man was en dat het Engeland van Dickens nooit helemaal bestaan heeft. Zelfs een Samuel Pickwick is meer een komische legende, dan een weergave van iets, dat werkelijk heeft bestaan.

Het is treurig, dat je dit na zoveel eerbied toch moet vaststellen maar het is zo. Je kijkt anders. En als je anders kijkt, dan begrijp je wat anders kan gaan.

Je weet ook, dat er een ding is, dat zeker niet kan. Je kunt nooit een mens door dwang harmonisch maken. Dat kan alleen vanuit zijn vrije wereld. Daarom is dus de wereld eigenlijk voortdurend bezig om op haar eigen wijze naar geluk te zoeken en is de wereld van de geest voortdurend bezig, voor zover het mogelijk is, duidelijk te maken wat geluk eigenlijk is. Dat geluk meer de vrede met het bestaande inhoudt, dan de verwerving van het gedroomde.

Ik weet trouwens niet of u weleens iets heeft verworven van hetgeen u droomde. Ik heb eens een keer een hele mooie partij oude port kunnen verwerven. De man bracht het zelf mee, het werd portvrij thuis gebracht. Toen ik voor het eerst er bij zat dacht ik, dat we nu zouden gaan genieten. Maar ze was net iets te oud. Dan wordt ze een beetje krimpig, een beetje duffig. Dat viel tegen. Nou had ik er zo lang van gedroomd om daar op zo'n avond een fles open te trekken en de hemelse verrukking van de oude port te genieten, nu moest ik tot de konklusie komen, dat ze zich gedroeg als een Ptt. Slechte service, hoge tarieven.

Dan heb je ook het idee van: is dat nou geluk? Achteraf bekeken, was het het geluk, dat ik vooruit kon zien naar dit alles en daardoor vergat, dat ik ontevreden placht te zijn met andere aspecten mijner dagen. Mijner dagen is ouderwets Nederlands geworden, maar het ouderwetse Nederlands heeft een zekere charme, die het moderne taalgebruik voor mijn besef ontbeert. Dat is ook te begrijpen, nietwaar, vroeger hadden we geen beren. Tegenwoordig leef je van de beren totdat de sociale zorg de schuld betaald heeft. Dat is iets anders.

Om terug te komen op mijn onderwerp, beter gezegd uw onderwerp, waar ik probeer mijn onderwerp van te maken. Ik tracht het ijverig te onderwerpen aan mijn behoefte om iets op een bepaalde manier te zeggen. Nu vraagt u zich af, wat eigenlijk de verhouding is tussen de wereld en de wereld van de geest. Ik heb geprobeerd het duidelijk te maken. Eigenlijk zijn we één geheel. De werkelijkheid wordt niet bepaald door ruimte en tijd, maar door bestaan en besef.

Daardoor is eigenlijk de aarde voor de wereld het soort kinderkamer van de bewuste geest. Ze mogen wel eens met een beertje spelen, natuurlijk, vinden het minder leuk als ze dat doen met soldaatjes - en dat doen ze natuurlijk juist graag - we laten ze dan maar. Wanneer het te gek wordt, proberen we er wat aan te doen. We hebben het gevoel, dat jullie er bij horen. Wij kunnen niet gelukkig zijn, als jullie het niet worden. Veel wat jullie ellende noemen op aarde, is gewoon een kinderlijk driftbuitje. Ik heb een nichtje gehad met ook zulke driftbuitzen. Het was net het weerbericht. Eerst drie dagen driftbuitzen en daarna was het helemaal donderen, want dan kreeg haar vader er genoeg van.

Er zijn dingen, die belangrijk zijn. Dan probeert de wereld van de geest u te helpen. Ze doet dat soms door u te inspireren. Dat wil zeggen, dat we u een idee brengen, waarvan u moogt denken, dat het van uzelf is, ook wanneer u er verbaasd over bent dat u zo snugger bent.

We proberen u soms een beetje voor het blok te zetten. Er is een gebeurtenis waarvan we weten, dat hij zus of zo uit kan vallen. Dan zeggen we: even een klein duwtje, dan valt het die kant uit, dan hebben ze wat te doen. We proberen gewoon uw mentaliteit te beïnvloeden, uw denkwijze te veranderen, met kleine beetjes tegelijk. Het is krankzinnig indien je het nagaat. Ik zou het vroeger nooit geloofd hebben, maar het aantal pastoors, dat inspiratief preekt op de preekstoel, dat is betrekkelijk groot. Dat zijn dan de goede pastoors. De slechte zijn degenen, die een mooi gezicht trekken en dan beginnen te verkondigen, dat zij alles weten, waar een ander geen verstand van heeft. Dat is trouwens ook het verstandigste. Je zegt, dat je verstand hebt van iets waarvan een ander ook verstand van heeft. Wanneer je weet, dat die mensen verstand hebben, van hetgeen ze zeggen, dan moet je weten wat je zegt. Daarom gebruiken ze ook zo vaak van die vreemde woorden. Ik heb een dokter gekend, waartegen ik zei, dat hij er zo uit zag en dat hij een beetje aan de wind zat. Dan keek hij en als er een ander in de buurt was, zei hij: Ach, dat is niets. Dat is agens spiritualis. De werking der spiritualiën, bedoelde hij, niet van de geest. Hij maakte aardig slagzij. Als hij in een zeilboot had gezeten, in plaats van te lopen, dan had hij schitteren gelaveerd.

Waarom, zo vraagt u zich af, is er deze relatie tussen stof en geest? Waarom is die aarde belangrijk? Doodgewoon, omdat u er bent. Je kunt wel zeggen, dat je een blindedarm hebt, waarvan je je niets aantrekt, maar als het ding begint op te spelen, dan zul je er wel op moeten letten. Aangezien wij de mensen niet zien als een blindedarm, die wel gemist kan worden, voelen we er niets voor, door een operatief ingrijpen, de mensheid te verwijderen.

Bovendien wat gebeurt er dan. Zitten ze allemaal tegelijk opeens op je dak! Dat is ook niet zo leuk, dacht ik.

Wat het belang is van de geestenwereld voor uw aarde, is, dacht ik, dat wij u helpen - zonder dat u het beseft misschien - toch een beetje beter te begrijpen, waar het om gaat. Met inspiraties b.v. Ik heb één kollega, die er nog steeds trots op is, dat hij kans ziet om de meeste politici hun monden voorbij te laten praten. Het heeft me verbaasd, ik wist niet, dat ze er hulp voor nodig hadden. Op die manier kan je mensen duidelijk maken, wat er aan de gang is. Je kunt proberen ze te laten zien wat belangrijk is en wat niet. Op die manier dacht ik toch, dat we bij kunnen dragen tot een nieuwe ontwikkeling van de mensheid.

Wanneer wij dus in staat zijn om alleen maar hiér iets uit te laten lekken, dáár iets te laten beseffen, hier iemand op het juiste moment te laten kijken, het zijn allemaal kleine dingen, dan verandert er iets. De mensen leven in een illussie-wereldje, een heel gezellig wereldje, trouwens, maakt u zich geen illussies, dat u later geheel zonder illussies uit komt, dat duurt een hele tijd. Het is net als bij een alcoholist of een druggebruiker, een ontwenningsskuur duurt lang. In die illussiewereld moet u toch steeds een tikje dichter naar de feiten toe, want anders sluit u zich helemaal voor de werkelijkheid af. Wanneer dat gebeurt, dan zult u het werkelijke geestelijke bestaan, zelfs uitgedrukt in illussies, niet kunnen aanvaarden. Dan zit u in het duister en dan zitten wij maar weer te hengelen.

Wat we doen is over de hele wereld invloed uitoefenen, waar we kunnen. Er is ook een grote ploeg "geestelijke UNO", die heet dan Witte Broederschap. Daar heb je alles bij zitten: Hoge Pieten tot de kleine pietjes, misschien een paar aankomende zwarte pietjes zelfs. Die groep ziet nu bijvoorbeeld, dat er een aardbeving komt. Die spanningen zijn zo groot, dat moet gebeuren. Kunnen wij er nu misschien voor zorgen, dat het niet hier gebeurt, maar daar. Je zit aan die breuklijn vast.

Wat doe je dan? Je laat daar wat meer regen vallen bijvoorbeeld. Als in de schots bovonaan wat veel leisteent zit, is dat ideaal. Dan ontstaat daar een punt waar de zaak makkelijk verschuift. Daardoor neemt de spanning toe. Daar achter, dus in de richting van de druk gezien vóór het punt, waar het regende, daar schuift het dan met een schók. Je hebt dan een aardbeving. Dan hebben al die schotsen het op hun zenuwen, de aarde heeft de bibberaties en de mensen zeggen dan: "Er zijn meerdere bevingen gevolgd."

Nu zult u zeggen of dit niet erg gemeen is van ons om dat te doen. Helemaal niet, want als de beving op de juiste plek komt, dan zullen de mensen daar dus veranderen. De gebeurtenis verandert de mentaliteit, de behoefte, de samenhang van die mensen. Ook de reactie van de buitenwereld wordt daardoor vaak gestimuleerd. Er zijn mensen, die zich afvragen waarom het zo belangrijk is, dat er aardbevingen zijn in China. Mao is dood, dat had een aardbeving moeten zijn, zij het van meer psychische aard, maar er waren al een aantal heren, die onder elkaar hadden uitgemaakt wie de macht zou nemen en wat er verder zou gaan gebeuren. Helaas waren die heren het niet met elkaar eens en nu dreigt in China een soort oorlog tussen de provinciën. Ze hebben er daar zelfs meer dan zeven, dus het kan niet met een enkel kanonschot of een bom worden afgedaan.

Wanneer je nu zorgt, dat die bevingen daar komen, kun je het konflikt verschuiven. Dat betekent, dat de mensen zich bewuster worden van de bestaande spanning en van het konflikt. Wanneer ze dan toch daarin betrokken worden, dan is dat niet ondanks hunzelve, ondanks hun behoefte eigenlijk met iedereen goede vrienden te zijn. Dan hebben ze in elk geval gekozen voor wat ze willen. Hun denken zou zich dan daardoor weer ontwikkelen uit de te grote eenzijdigheid, die ons inziens in bepaalde gebieden in China bestaat. Daarom zijn die bevingen in China erg goed. De Philippijnen kunnen ook wel een rampje gebruiken. De beste beving zou waarschijnlijk de regering naar onze zijde expediëren, maar helaas is er geen mogelijkheid om dat zo gauw voor elkaar te krijgen.

Zo zijn er meer dingen. Indonesië krijgt ook weer een paar bevinkjes, daar moet je je helmaal niet druk over maken. Dat hebben ze gewoon uitgekend. Dáár moet die beving komen, want dáár zijn op dit moent menselijke konflikten, die dan van waarde veranderen. Mensen, die wanneer er geen beving komt, misschien elkaar de keel af zouden snijden, die worden nu van medeleven en solidariteit bewogen. Die gaan nu diegenen helpen, die ze anders zouden hebben omgebracht. Daardoor komt er misschien ook weer een beter begrip tussen die mensen en daardoor weer geestelijke groei. Ik noem nu maar een paar dingen.

Daarnaast hebben we ook het kruimelwerk, waar ik nu op het ogenblik mee bezig ben. Je probeert, waar je kunt, mensen bewust te maken van de situatie waarin ze verkeren. Ik vind het altijd erg vriendelijk van de mensen als ze zeggen, dat die geest toch maar een hoop goed doet. "Kunnen wij hier op aarde misschien wel aan meewerken." Als je dan tegen ze zegt, dat ze hun buurman maar moeten helpen, dan vragen ze je of je niet iets beters hebt.

Toch is dat het begin van alle dingen, begrijp je medemens. Veroordeel ze niet. Probeer in ieder geval, zelfs wanneer die anderen je eigenlijk niet liggen of niet bevallen, niet onnodig iemand ook maar iets van spanning of leed te laten ervaren. Bekrimp jezelf maar eens, als je weet, dat het daardoor een ander makelijker en beter of zal gaan. Dat is in feite het meest belangrijke. Of u kunt werken? We hebben bij ons een hele hoop van die mensen, die bij ons komen, in uitgetreden toestand, zelfs zo, dat de entiteiten die zeggen: "Nou ik toch niets beters te doen heb, dan neem ik ze maar een beetje mee op een tour." Zo'n beetje VVV-achtig. Hier heb je de illusie van de mooie huisjes, daar van het mooie landschap en als je een geestelijke bloem wilt plukken: hier zijn ze, Ze gaan dan erg tevreden terug en denken: "Daar moet ik laten ook naar toe." Dientengevolge denken ze iets minder materialistisch en zijn ze dus inderdaad ontvankelijker voor de geest. Dat hoort ook bij het werk.

Of u er nu werkelijk iets aan kunt doen? Om eerlijk te zijn, wees gewoon maar een harmonisch mens. Wat u nu denkt of wat u gelooft, is zo belangrijk niet. Nu zijn er ook mensen, die denken, dat wat zijn geloven waar is. Alle anderen zullen hem dan moeten geloven. Dat kun je wel geloven; als je het niet geloven wilt, kun je het wel op je buik schrijven.

Met de welvaart is daar momenteel plaats genoeg.....

Dat is eigenlijk niet zo belangrijk. Belangrijk is, dat de mensen, hoe dan ook en op welke manier ook, proberen om elkaar een beetje beter te begrijpen. Proberen elkaar een beetje meer gelukkig te maken. Proberen een beetje meer te kijken naar de positieve dingen en een beetje minder naar de negatieve.

Dat is het belangrijkste wat u kunt doen voor onze wereld. Nu is er één gek ding. Als u werkelijk innerlijk harmonisch bent, dan leeft u in een toestand, die voor onze zogenaamde lichtende werelden belangrijk is.

De lichtende sferen zijn dus eigenlijk gebaseerd op innerlijk evenwicht.

Hoe meer je tot het licht komt, dan is er alleen een grotere innerlijke harmonie. Dus als u innerlijk harmonisch bent, dan staat u op hetzelfde vlak als wijzelf, als de geest. Als u dan toevallig een geest tegen komt, dan ziet u hem. Als u dat nu bij lijve overdag overkomt, kijk dan nog een keer goed, dan zie je dat hij doorzichtig is. Als ze doorzichtig zijn, dan moet je er niet meer praten, want anders kom je uiteindelijk in een inrichting terecht, waar een hele hoop mensen denken, dat ze de geest zijn. Bij ons in de buurt, waar ik woonde was ook zo'n inrichting. Daar was een man, die was heilig ervan overtuigd dat hij de Heilige Geest was. Daarom had hij een ontzettende sympathie voor duiven en een enorme hekel aan iedereen, die timmerman was. Ik heb hem gevraagd hoe dat kwam. Hij zei: "Ja, je moet niet vergeten Jozef was maar een voedster-vader." Ik zei: "Nou ja goed." Weet u wat voedster-vader is? Neen? Dat is een mooie oude term. U weet wat een voedster is? Dat is een vrouwtjeskonijn. Dus voedster-vader zou kunnen zijn: vader van een vrouwtjeskonijn. Dat is natuurlijk niet waar. We mogen de heilige Jozef niet te veel in het verkeerde daglicht stellen. De goede man was dus niet gehuwd met Maria toen zij zwanger was. En deze eenvoudige borst, nou ja, zo dik was hij ook weer niet, die had nog dat oude idee, eerst trouwen en dan de rest. Je hebt tegenwoordig eerst de rest. Als dat goed bevalt, zullen we eens over trouwen praten. Verandering in de wereld, dat is helemaal niet zo erg.

Hij dacht dus in feite, dat Jozef zijn rechten gesoupeerd had zich als Jezus' vader voor te stellen. Hij dacht, dat elke timmerman onder de bescherming Jozef stond, dus als hij die timmerman de dood aan zou doen, hij Jozef zou pesten!

Het zijn heel eigenaardige psychische problemen. Wanneer u nou met een geest praat, komt u in zo'n milieu. Dan denkt u vandaag of morgen ook, dat u God de Vader bent.

- + Ik begrijp het allemaal niet wat u vertelt. U zegt, dat je harmonisch moet zijn, gewoon de dingen doen die je prettig vindt. Die man doet dat nou en nu zegt u....
- Die man doet dat niet. Dat is het hem nu juist. Deze man zou heel graag als gewoon mens gelukkig zijn. Hij voelt, dat hij als gewoon mens niet gelukkig kan zijn. Dan moet hij wat anders zijn, dan hij weet, dat hij is. Omdat hij bij vlagen gedurig weet, dat hij Die Heilige Geest niet is, is hij ongelukkig. Als hij zou denken, dat hij wel de Heilige Geest is, is hij ook niet gelukkig. Op dat ogenblik denkt hij namelijk, dat Jozef hem de eer van het vaderschap heeft afgesnoept. Dit is ook weer een trekje van die vervolgingswaan. Dat is natuurlijk iets, waar je diep op in zou kunnen gaan. Het zou een zeer theologisch probleem kunnen worden zelfs; het is de moeite niet waard, maar dat zijn ze meestal niet als je ze goed bekijkt, het zou kunnen.
Waar het om gaat is dus dit: Wanneer deze mens innerlijk harmonisch zou zijn, dan zou hij niet zoeken naar een andere personae om zich daarin te verschuilen voor de werkelijkheid.
- + U zoudt natuurlijk zeggen, dat wij allemaal een rol spelen in deze maatschappij. Er zijn regels, er is een weegschaal waarop je het kunt wegen. Dat kunt u, want u zit op een afstand.
U gaat ons toch niet vertellen, met die beeldspraak over die kinderkamer, dat wij toch zo onnozel zijn, dat alle regels, alle ethische regels ons niet kunnen vertellen wat goed en slecht is.
- U weet het wel. Maar u maakt er een artikel van en vervolgens gebruikt u het om het tegendeel mogelijk te maken. Dat is het bezwaar.
- + Waar komt het dan allemaal vandaan? Wel, geen abortus. Rechts rijden, links rijden.... Er zijn toch ook zaken, die je na kunt streven, die zuiver zijn.
- Dat ben ik volledig met u eens. Ik heb een tante gehad, die streefde ook alle goede zaken na. Het beroerde was echter, dat ze er zelf niet aan werkte. Ze probeerde een ander zo ver te krijgen, onder andere mijn oom. Dat is de moeilijkheid.
U streeft goede dingen na. Doe dat voor uzelf. Laat een ander of zijn wijze het goede nastreven.
- + Als ik nu houd van een bloementuin en mijn buurman heeft daar een hekel aan. Ik wil harmonieus in mijn bloementuin zitten. Mijn buurman heeft acht kinderen en die willen harmonieus voetballen. Dat moet toch strijdig zijn?
- Het behoeft niet strijdig te zijn, wanneer u erkent, dat hij het recht heeft om te voetballen. Dan koopt u wat kippegaas, u trekt een wandje op, waardoor....
- + Dan kan hij niet meer voetballen, omdat hij die ruimte kwijt is.
- Dan zal hij moeten beseffen, dat de ruimte kleiner is en dan kan hij misschien overgaan op zaalhandbal of zoiets.
Hij moet begrijpen, dat u uw rechten hebt, maar hij heeft ook zijn rechten.
- + Er is ook iemand, die onkruid teelt om er een studie van te maken. Zijn buurman voelde daar weinig voor, hij kreeg die rommel ook in de tuin.
- Dat is natuurlijk erg vervelend. Je moet dat met elkaar uit maken
Als die man studeert in onkruid, dan zou hij misschien eens kunnen komen wieden.
- + U zegt dus: leven en laten leven. Dat gaat dus niet op...
- Mag ik even? Ik ken deze handigheidjes, ik heb ze namelijk zelf ook veel gebruikt.
- + Ik probeer eerlijk te praten....
- U probeert eerlijk te praten, maar u doet nu het typerende, ik zou haast zeggen, dat u een grote politieke carrière voor u heeft, u neemt een excessief geval en u generaliseert dit. U gaat dan uit van het standpunt: "Aangezien mijn buurman wil voetballen, moet er dus een regel komen, waardoor bepaald wordt waar ik mag voetballen." U vergeet, dat er dan ook een regel moet komen, waar u bloemetjes kunt houden.
Dan bent u geen van tweeën gelukkig. Regels zullen er in een samenleving moeten zijn. Ik geloof, dat dit meer praktische dan ethische regels moeten zijn. Ik geloof, dat de ethiek van de mens een innerlijke zaak is. Je kunt een mens niet tot een ethisch gedrag bewegen door hem een ethische norm te stellen. Met alle ethische normen hebben ze zelfs vaak de ethiek de nek omgedraaid. Gij zult niet doden. De vijand is in dit geval geen mens, dat is een beest, die mag je dus wel doden.
Dan kom je toch ook in die situatie terecht. Ethiek, die een valse ethiek is; ethiek die zich druk maakt over abortus, maar zich niet druk maakt over het toenemende

aantal moorden, zelfmoorden, verkrachtingen, het toenemende aantal overvallen, de toenemende verkeersonveiligheid, is geen reële ethiek. Het is excessief nadruk leggen op één bepaald, emotioneel aantrekkelijk punt. Vandaaruit wordt de ethica gedeclareerd. Dat heeft niets te maken met werkelijke ethica. Het is gewoon leven en laten leven. Regelen wat nodig is, maar niet meer dan wat nodig is. Laat elke mens zijn aansprakelijkheid dragen zover als dat kan. Zelfs wanneer het minder prettig voor hem zou zijn. Wanneer hij hulp nodig heeft, weiger ze niet, maar laat hem eerst zelf knoeien en knap niet van te voren de zaak voor hem op. Hij heeft recht om op zijn eigen wijze naar harmonie te streven. Hij heeft recht om een eigen moraal er op na te houden, zelfs. Hij heeft recht om een eigen ethische norm te stellen, die hij vanuit zichzelf beleeft, zolang hij geen ander dwingt om daaraan deel te hebben of tot slachtoffer ervan maakt. Dat is de enige beperking. Ik geloof, dat dat de grote fout is. Het is gemakkelijk genoeg. We hebben nu ethiek genoemd. Er is een meneer, die begint met een ethisch reveil. Wat is een ethisch reveil. Als u die kreet gebruikt, dan geeft u toe, dat ze tot nu toe allemaal nog ethisch ingedommeld waren. Dat blijkt dan ook uit de feiten. Hoe wil hij dat ethisch reveil dan uitvoeren? Wil hij de mensen wakker maken opdat ze beseffen wat ze zelf doen? Neen, hij wil ze gaan vertellen wat ze moeten doen. Dat is fout.

+ Waarom?

- Omdat diegene, die denkt dat hij wijzer is dan de ander, vaak die mens van zijn eigen beleving en levenspad afdwingt, zodat hij, ondanks zichzelf, in situaties komt, die voor hem geestelijk van zeer weinig waarde zijn en die stoffelijk vaak faliekant verkeerd uitpakken.

+ Als iedereen op hem stemt, dan vindt men blijkbaar iets in die man.

- Dat mag absoluut geen bezwaar zijn. Ik heb zelfs vroeger al gezegd: "Ik weet niet wat je moet kiezen, want kiezen tussen drie even slechte is geen keuze."

Dat is op het ogenblik ook het geval. Een opmerking, die weliswaar niet veel met het onderwerp te maken heeft, is de wijze waarop men van bovenaf een reveil en daarmee een bepaalde waarde aan de mens op wil leggen, daarbij ook degene dwingende, die vanuit zich een andere visie, een andere ethiek hanteren, die mensen zijn niet democratisch, ze zijn verdomd verwaand, want ze denken, dat ze het alleen weten en hun argumenten zijn hoofdzakelijk emotioneel, omdat ze niet bereid zijn het redelijke van ik leef zoals ik wil en als een ander die kans ook wil, te aanvaarden. Dat is kennelijk het punt, waarop wij met elkaar in strijd zijn gekomen.

Ik vind het trouwens allemaal heel leuk, als ik het zo bekijk. Er zijn socialisten, die zijn voor de massa, maar ze bedoelen in feite, dat de massa voor hun moeten stemmen. Dan zullen zij wel bepalen, wat de massa mag zijn. Dat deugt niet. Er is geen massa, er zijn individuen. Ook als ze stom genoeg zijn om zich tijdelijk tot massa te laten verpakken.

Anderen zeggen, dat de nieuwe geestelijke waarden moeten hebben. Daar ben ik het helemaal mee eens. Als ze dan zeggen, dan hun waarden de enige goede zijn en dat iedereen op hun moet stemmen en dat dan iedereen volgens hun normen moet gaan leven, dan ben ik het daar niet mee eens. Dan zijn er weer anderen die zeggen, dat zij weten hoe ze het beter kunnen maken. Dan zeggen ze wel: "We zullen voor de zwakkere zorgen en we zullen veel besparen en de ondernemers vrijer maken." Wat zij eigenlijk bedoelen is oud-liberaal denken, ieder voor zich, God voor ons allen en als er van de staat iets over schiet, tegen verdoemde erkentelijkheid, zullen we enige uitkering plegen. Dat is ook niet aanvaardbaar. Welke van de drie u neemt, dat is niet aanvaardbaar. Voor ons is dat eigenlijk allemaal gesneden koek. Bij ons gaat het er om hoe wij de mens helpen kunnen meer bewust en gelukkig te worden. Dat kunnen we nooit als we hem vertellen, dat hij moet zijn zoals een ander. Als we hem vertellen, dat hij vrede moet vinden met zichzelf, zichzelf zijn zonder anderen te schaden, anderen helpen om zichzelf te zijn, ook wanneer ze anders zijn, dan bereiken we de grootste mogelijkheid van harmonie. Is die harmonie groot genoeg dan wordt de wereld van de geest en de wereld van de stof op den duur steeds meer één.

Het is in die éénheid, dat we de hoogste erkenningen en de meest materiële mogelijkheden dan misschien kunnen samenvoegen. Ik geloof wel - al is het dan maar een symbool - dat er een duizendjarig rijk mogelijk is. Ik ben er absoluut van overtuigd zelfs. Dat kan alleen, wanneer de geestelijke erkenning van licht, van vrede, van zinrijkheid, ja zelfs de erkenning van God, kan worden uitgedrukt op een wijze

waarop ze ook stoffelijk kan worden uitgedrukt. Niet een kwestie van Verlichting en we zullen er op aarde wel een draai aan geven.

Dat is eigenlijk de kern van de zaak. Het is het gevoel, dat eens - hoe dan ook - de hele mensheid weer een eenheid zal zijn met alle verschillen, samen zal horen in één wezen als het ware. Dit brengt ons er toe om naar uw wereld toe te gaan. Misschien is ook het erkennen van die eenheid de grootste waarde en betekenis die wij hebben voor uw wereld. Ik dacht dat uw wereld bij de geest ook wel belang heeft, al is het maar omdat zij - of u het beseft of niet - voortdurend konfronteert met uzelf, met de waarheden, die ook nog in het leven bestaan en daarnaast u helpt om innerlijk iets meer te beleven en misschien zelfs in uittreding of inspiratie of meer te erkennen in jezelf, dan zonder dat mogelijk zou zijn.

Ik dacht eigenlijk, dat het afgerond zo zou kunnen worden gezegd: De wereld van de geest en de wereld van de stof zijn twee kanten van een medaille, zijn twee uitingen van een en dezelfde kracht. Elk leven is één van die tweezijdige munten, geslagen door de Goddelijke Munt, maar ja, soms komt geld wel eens in een verkeerde omloop terecht. Dan kan het schade doen in plaats van goed. Dan moeten we gewoon die kwade omloop onderbreken en niet het geld vernietigen. Dat is hetgeen waar het om gaat. Heb ik het duidelijk genoeg gezegd?

Ik heb eens tegen iemand ook zo'n betoog gehouden en toen zei die man, dat ik een baselaar was. "U vergist u, zei ik, ik kom uit Haarlem." (Vraag over Godfried Bomans) Mag ik u als lijdlied voor de pauze een refrein van onze onvolprezen Wim Kan aanbevelen? "Nee, nee, nee, we noemen geen namen...."

Als ik daar mee begin is het uit met het spreken, althans in een omgeving waar ik bekend ben.

Nou heb ik toch weer teveel gezegd, nou, dat heb ik altijd gedaan hoor. Laten we het zo houden: of ik nou Bomans ben of Bomans niet ben, was ik genoeg mans om uw problemen te vertalen in termen die u iets zeggen? Het is in deze dingen met een geest niet belangrijk wie het zegt. Het is belangrijk wat er wordt gezegd. Het is ook niet belangrijk of het mooi werd gezegd, maar het is belangrijk dat je hebt begrepen wat er gezegd werd en er iets mee kunt doen. Dat zal ik even zeggen, anders komt er een ander om het u toch te vertellen.

Er is nog zo'n geval bekend. Er kwam iemand informeren of de spreker van toen en toen Godfried Bomans geweest was. Dat was een spreker van de Orde. Dat was een professional, ik ben nog maar amateur, die scoorde keihard met: "Wat gaat u dat eigenlijk aan. Heeft hij iets verkeerd gezegd?" Dat wil ik u besparen, vandaar dat ik u dat beroemde lied heb aanbevolen.

Dit brengt mij ook heel dicht bij het einde van mijn aanwezigheid bij u.

Hebt u op dit moment een urgente vraag of opmerking ten aanzien van de essentie, dus niet ten aanzien van de bijkomende opmerkingen, want anders blijf ik de hele avond bezig, als ik de kans krijg. Hebt u enige opmerking.

+ Vraag over aanvaarding van doodzijn.

- Wanneer hij niet wil aanvaarden, dat hij dood is, dan heeft hij een griezelig tijdje voor de boeg. Dan moet hij wachten tot er hier of daar alleen nog een knoopje over is, of de as verstrooid of verwaaid is. Wanneer hij zich bevindt in de toestand waarin hij erkent, dat hij dood is en dat hij leeft, dan komt de rest vanzelf wel. Er zijn heel veel mensen, die zich op aarde niet met de geest willen bezig houden, want ze zeggen, dat ze op aarde genoeg te doen hebben. Ik geef ze soms groot gelijk ook. Wanneer zo iemand overgaat en zegt, dat hij nog bestaat, dan is er altijd iemand van ons, die hem direkt vertelt: "Jongen, je bent dood." Als ze dan zeggen, wie jij dan wel bent, vertel je ze maar een verhaal. Dat is de afhaaldienst. Dat is heel typisch. Op aarde halen ze het afval op, wij halen het meest waardevolle op, dat is het verschil.

Dan wordt zo iemand heus geholpen. Wat meer is, wanneer hij gewoon nuchter is, dan heeft hij niet al die teleurstellingen van iemand die al precies wist, hoe de gouden stad van het hemelse Jeruzalem er uit zag, wanneer hij daarnaar op zoek gaat, dan kan hij ~~af~~ in zijn eigen droom langzaam omkomen.

Dat is vaak nog veel moeilijker. Zo iemand denkt aan het bestaan, wat niet bestaat en dan is hij helemaal stuurloos. Daar heb ik veel meer moeite mee, dan met iemand die zegt, dat hij dood is en toch nog leeft.

HET is niet zo belangrijk, dat iedereen accepteert, dat er een leven is na de dood, maar het wel belangrijk, dat niemand zeker weet, dat dood uitblissing is.

Als u eens wist, wat voor een moeite we tegenwoordig met die overtuigde materialisten hebben... Die willen gewoon op de vuist, omdat je zegt, dat ze dood zijn. Ze zeggen, dat ze om de dooiedood niet dood zijn. Als je ze dan vraagt, wat daar dan ligt, dan zeggen ze dat ze dat niet zijn.

Wanneer iemand niet gelooft, hij gaat toch dood, dan merkt hij het vanzelf wel.

Wanneer hij alleen maar niet bezeten is van de gedachte, dan is het helemaal afgelopen, of bezeten van de gedachte: als ik dood gaa, dan heb ik alleen te kiezen tussen palmtak en hels brouwsel. Hels brouwsel kan ook lekker zijn op zijn tijd, maar dat moet je dan op aarde nuttigen en niet in de sferen.

Weest u heel gerust, als iemand leeft en voortdurend bewust bezig is - onverschillig waarmee - en niet gelooft, dat alles ten einde komt, dan is er al voldoende bereikt. Het andere, daar zorgen wel voor. Dat heeft u te danken aan die toch wel zeer intense binding, die tussen stof en geest bestaat.

Vrienden, ik moet nu afscheid van u nemen. Ik zeg vrienden, ze hebben me verteld, dat dit zo hoort. De vriendinnen hier aanwezig moeten niet denken, dat ik enigszins bevooroordeeld ben of anti-feministisch of zoiets. Ik zou eerder het tegendeel willen beweren, althans in bepaalde opzichten was ik dat wel zeker. Ik wil u dus danken voor uw aandacht. Ik hoop, dat u tussen het grinniken ook nog wat gedacht hebt. In ieder geval, als u niet geluisterd hebt, hoop ik dat u gezellig gegrinnikt hebt, dat is altijd nog beter dan je dood vervelen. Dan bent u er zo ineens en dat is ook niet de bedoeling.

+ Vraag over verbindingsprincipe.

- Ik denk er voortdurend aan, maar er is een verbindend principe dat zegt: "Jongen, we willen je er niet uitsleuren, maar het wordt toch wel de hoogste tijd!" Die geest is in zijn vorig leven geen kastelein geweest, dus er zit ook geen tien minuten extra bij.

Het verbindende principe van alles is eigenlijk dit: wanneer je in jezelf vrede zoekt - met je diepste innerlijk - dan zoek je ook vrede met God. Als je vrede hebt met God en met jezelf, dan kun je ook de vrede met de wereld gemakkelijker bewaren. Daar moet ik het bij laten tot mijn spijt. Nogmaals, vrienden, ik dank u voor uw aandacht en wens u allemaal verder een heel gezegende en genoeglijke avond toe.

Het schone woord - Filosofie over de herfst

Wanneer de bladren zonedronken goud geworden zijn
en vallen met een zucht van wind
dan vind ik op de aarde terug in schijn van goud
compost van morgen.

Wanneer in nevelen over het veld een paard voert, stoomt
dan weet ik dat het koud is.

en in de koude vind ik een winter, die zuivert en lente brengt.

Wanneer ik zie hoe de dood naderbij sluipt en de ouderdom
de slapen grijs kleurt

zo zie ik dat de mens gedronken heeft van de warmte van het leven.

En ik weet dat hij vallen zal, compost voor morgen

Maar ik weet ook, dat wat hij heeft voortgebracht

blijft staan, zelfs in de barste winter van het geestelijk zijn.

Als een boom, omhoog rekkend, buigend met de storm, zoekend naar de zon,
en herborenwordende op het ogenblik, dat de kosmos zich weer ontplooft.

Een kleine herfstfilosofie. Niet erg dichtertlijk, misschien. Ik dacht, als jullie het aan mij overlaten, dan zul je het weten ook.

Goedenavond allemaal.